

**TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE**  
**M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)**  
**EXAMINATION: MAY – 2026**  
**THIRD SEMESTER**

**Subject: Marginalized section and society (SOCMJC-302)**

**Date: 15/05/2026**

**Total marks: 100**

**Time: 2.00 pm to 5.00 pm**

**Instructions:** 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.  
3) Answer should be precise and to the point.

**Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)**

1. Explain the issues of religious minorities in India.
2. State the contribution of Mahatma Jotirao Phule for Satyashodhak Samaj.
3. Explain contribution of Tarabai Shinde on the marginalization of women
4. Explain various perspectives on Marginalization
5. Explain the perspective of Ram Manohar Lohiya on marginalization of Indian masses.
6. State the role of social movements among the marginalized communities

**Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)**

1. Domestic violence
2. Nomadic Castes and Tribes and De -Notified Tribes
3. Cultural marginalization
4. Problems of LGBTQI groups
5. Problems of identity crisis of the tribal communities in India
6. Define the concept of marginalization

**मराठी रूपांतर**

**प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)**

- १) भारतातील धार्मिक अल्पसंख्याकांच्या समस्या सांगा.
- २) सत्यशोधक समाजासाठी महात्मा जोतिबा फूले यांचे योगदान सांगा.
- ३) महिलांच्या सीमांतिकरणावर ताराबाई शिंदे यांचे योगदान सांगा.
- ४) सीमांतिकरणाचे विविध परिप्रेक्ष स्पष्ट करा.
- ५) भारतातील सर्वाहारा वर्गाच्या सीमांतिकरणावर राम मनोहर लोहिया यांचा दृष्टिकोण स्पष्ट करा.
- ६) सीमांतिक समूहांमधील सामाजिक चळवळींची भूमिका स्पष्ट करा.

**प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)**

- १) घरगुती हिंसा
- २) भटक्या विमुक्त जमाती
- ३) सांस्कृतिक सीमांतिकरण
- ४) समलैंगिक समूहांच्या (एल.जी.बी.टि.क्यू.आय) समस्या
- ५) भारतातील आदिवासी समाजाच्या अस्मितेच्या आरिष्टाची समस्या
- ६) सीमांतिकरण संकल्पना स्पष्ट करा.